

teacher's personality that require high level of abilities to organize educational surrounding that would help in education, training and full inner development.

The training is a planned program that consists of different exercises, the basic application of which is to enlarge the interest of the personality in the process of getting practical habits and skills to solve different tasks, find the ways out from different situations and overcome definite vital problems, etc.

The author stresses on the fact that one of the basic principles of training education is its connection with the contents of professional activity and participants' experience, orientation to constant knowledge innovation and appropriate competence forming. The peculiarity of training usage is the necessity of combining theoretical and practical students training, their analysis and self-analysis of abilities.

The author finds the main tasks of teaching training that are orientated to the future teachers' professional abilities and skills, to train the methods, systems, processes of the future professional activity.

The author describes the specificity of the teaching training usage in the course of psychological and pedagogical teaching subjects, analyzes the main points of its preparation methods and conducting with the pedagogical college students. The main idea is stressed to the teaching trainings in the course of psychological and pedagogical subjects that are to be the models of different life situations, school life events, patterns «teacher-pupils», «teacher-parents», «pupils-parents»; suggests the experience of the teaching training usage with the students who are aimed to be future teachers of primary schools.

Key words: *modernization of the system of education, professional development, professional orientation, interactive technologies, educational training, the teacher of primary school.*

УДК 371.036

О. О. Красовська

Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука

УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ГАЛУЗІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті означено й проаналізовано педагогічні умови професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи в галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій. У ході дослідження виокремлено такі педагогічні умови: створення ситуацій розмірковування й успіху в аудиторній роботі; стимулювання духовно-творчої самореалізації студентів через художньо-педагогічну діяльність; індивідуалізація та диференціація процесу навчання із застосуванням технологій особистісно зорієнтованого підходу, активних методів і форм; створення інноваційного художньо-педагогічного освітнього середовища; розвиток технологічної компетентності викладачів; оновлення змісту мистецької освіти майбутніх учителів початкової школи.

Ключові слова: *педагогічні умови, психолого-педагогічні умови, організаційно-педагогічні умови, інноваційні технології, мистецька освіта.*

Постановка проблеми. Успішність професійної підготовки майбутніх фахівців залежить від якості дотримання сукупності педагогічних умов. Поєднання та взаємозумовленість сукупності педагогічних умов сприяє успішному подоланню труднощів у процесі формування педагогічного професіоналізму майбутніх учителів початкової школи. Незважаючи на те, що предметом значної кількості наукових досліджень виступають педагогічні умови реалізації освітніх процесів, існують різні тлумачення поняття «педагогічна умова». Учені розуміють під терміном «педагогічні умови» обставини й можливості, від яких залежить успішність функціонування та розвитку певної педагогічної системи, чинники й правила успішності життєдіяльності педагогічної системи, вимоги, яких слід дотримуватися з метою забезпечення ефективності педагогічного процесу [4, 86].

Аналіз актуальних досліджень. Науковцями розглядаються певні умови, спрямовані на розв'язання педагогічних проблем:

- умови створення освітнього середовища (Т. Давиденко, Г. Єльнікова, С. Красіков, Т. Шамова);
- умови розвитку професіоналізму, професійної культури особистості вчителя (Н. Волкова, В. Гриньова, С. Єлканов, В. Лозова, О. Мармаза, В. Сластьонін);
- умови розвитку системи цінностей майбутнього педагога (В. Гриньова, З. Кокарева, Ю. Пелех, О. Попова, М. Ружников, Н. Шемигон);
- умови, які сприяють здійсненню рефлексивного управління (В. Беспалько, Т. Давиденко, Б. Гершунський, Ю. Конаржевський, П. Третьяков, Т. Шамова);
- умови «гнучкої» реакції на зміни, які відбуваються в суспільному середовищі (В. Лазарєв, М. Поташник, І. Шалаєв, Т. Шамова).

Мета статті. Чимало наукових досліджень присвячено педагогічним, організаційним, методичним умовам професійної підготовки майбутніх фахівців у вищому навчальному закладі [2–5]. Однак умови щодо забезпечення професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи в галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій ще недостатньо розглянуті. Дослідження педагогічних умов успішності даного процесу є метою даної статті.

Виклад основного матеріалу. Визначення поняття «умови» в педагогічній науці, передусім, пов'язане з осмисленням цієї категорії. Поняття «умова» вживається в дидактиці під час характеристики цілісного педагогічного процесу, окремих його сторін і складових частин. На думку В. Андрєєва, педагогічні умови становлять результат цілеспрямованого

відбору, конструювання й застосування елементів змісту, методів, а також організаційних форм навчання для досягнення дидактичних цілей [1]. Ю. Бабанський визначає педагогічні умови як чинники, від яких залежить ефективність функціонування педагогічної системи [2, 115]. На думку С. Висоцького, педагогічними умовами є сукупність об'єктивних можливостей змісту навчання, методів, організаційних засобів його здійснення, за умови забезпечення успішного розв'язання поставленого педагогічного завдання [3].

Над окресленням педагогічних умов ефективності процесу забезпечення мистецької освіти нині працюють вітчизняні науковці С. Коновець, Л. Масол, О. Отич, Г. Падалка, О. Рудницька, О. Хижна. Учені зосереджують увагу на розкритті педагогічних умов конструювання ефективного процесу мистецького навчання в середовищі загальноосвітньої школи; художньо-педагогічної підготовки фахівців у галузі початкової освіти, професійно-мистецького спрямування. Г. Падалка визначає педагогічні умови навчання мистецтва як цілеспрямовано створені чи використовувані обставини мистецького навчання, що забезпечують можливість досягнення його результативності. Серед першочергових заходів науковець указує на такі педагогічні умови: створення позитивної атмосфери навчання; досягнення діалогових засад взаємодії учителя й учня в навчальному процесі; забезпечення пріоритету практичної діяльності [9, 115]. Поліцентричне тлумачення цілісності й інтегративності мистецької освіти, на думку Л. Масол, є головною умовою естетичного виховання учнів початкової школи, становлення художнього мислення учнів середніх класів і вивчення курсу художньої культури в старших класах на завершальній стадії опанування предметів художньо-естетичного циклу в загальноосвітній школі [7, 25].

Системою умов щодо успішної педагогічної діяльності вчителя мистецьких дисциплін С. Коновець вважає такі чинники: досконале володіння методиками навчання мистецтва в різних навчальних закладах; забезпеченість необхідними й сучасними програмно-методичними матеріалами; активне використання новітніх та інноваційних освітніх технологій, форм і методів навчання; застосування ефективних підходів до організації та проведення уроків мистецьких дисциплін; створення достатньої матеріально-технічної бази для здійснення педагогічної діяльності [6, 198].

Результати впровадження структурно-функціональної моделі підготовки майбутнього вчителя до забезпечення мистецької освіти учнів початкової школи у практику вищої педагогічної школи О. Хижною дозволили визначити систему умов її ефективності, серед яких загальнопедагогічні,

естетико-психологічні й організаційно-методичні: забезпечення цілісності процесу підготовки майбутніх учителів до забезпечення основ мистецької освіти учнів початкової школи; створення художньо-педагогічного середовища; педагогічна підтримка процесу національної самоідентифікації майбутнього; орієнтація на загальнолюдські й національні цінності; формування досвіду культуротворчої художньо-педагогічної діяльності; формування емоційно-ціннісного ставлення до соціокультурної дійсності, становлення мотиваційної сфери особистості вчителя; забезпечення особистісно зорієнтованого підходу; достатній рівень художньо-педагогічної компетентності; методично доцільний добір організаційних форм, методів і засобів підготовки до забезпечення основ мистецької освіти молодших школярів, залучення потенціалу педагогічної практики та самостійної роботи студентів, використання практичного досвіду як носія художньо-педагогічних знань, ставлень, цінностей [10].

Реалізація педагогічних умов професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи в галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій, на нашу думку, має на меті: забезпечення організаційно-педагогічного й психолого-педагогічного супроводу даного процесу; удосконалення системи професійної підготовки майбутніх фахівців; визначення змісту, організаційних форм і методів інформаційної підтримки процесу формування готовності майбутніх учителів до професійної діяльності в умовах загальноосвітнього навчального закладу.

Психолого-педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкової школи до реалізації завдань мистецької освіти ми вбачаємо в розвитку здатності студентів педагогічних факультетів брати активну участь і виявляти дослідницьку позицію з метою критичного аналізу, осмислення й оцінки ефективності вивчення художньо-педагогічних дисциплін, формування фахових компетентностей під час педагогічної практики, ставлення до себе як до діяча-професіонала, яке виявляється в умінні модернізувати процес навчання образотворчого мистецтва, музики й естетичного виховання учнів початкової школи, зважувати й оцінювати наслідки цих змін, аргументовано повідомляти про позитивні та негативні результати іншим людям.

Важливою умовою є залучення майбутніх учителів початкової школи до активної пізнавальної та практичної діяльності задля глибокого усвідомлення ними значення й місця художньо-педагогічних компетентностей у професійній діяльності, забезпечення змін значущих мотивів, формування

системи професійних цінностей, потреби в самопізнанні, самооцінці й самовдосконаленні. Дані умови реалізуються через низку заходів.

1. Створення на лекційних, практичних, лабораторних заняттях ситуацій розмірковування й успіху, в основі яких особливого змісту набуває технологія співпраці викладачів і студентів, спрямована на послідовне збагачення професійного досвіду студента й педагогічної майстерності викладача.

2. Стимулювання духовно-творчої самореалізації, самовдосконалення студентів через художньо-педагогічну діяльність. Даний аспект передбачає формування світогляду як системи знань, поглядів і ставлень студента, обов'язковою базою якого є знання в галузі історії, культури, релігії, мистецтва, педагогіки та психології.

3. Індивідуалізація й диференціація процесу навчання із застосуванням розвиненої системи технологій особистісно зорієнтованого підходу (проблемні лекції, практикуми, практичні заняття тощо). Надання навчальному матеріалу особистісно-значущого змісту. Структурування навчального матеріалу з позицій організації пошуково-творчої та самостійної діяльності студентів.

4. Застосування активних методів і форм навчання для відображення можливостей майбутніх фахівців у професійній діяльності. Упровадження в навчальний процес інтенсивних та інтерактивних технологій: дискусій, мозкових штурмів, обговорень, рольових і ділових ігор, тренінгів, презентацій і самопрезентацій, майстер-класів та творчих майстерень.

Учені-дослідники визначають організаційно-педагогічні умови як сукупність об'єктивних можливостей, що забезпечують успішне розв'язання завдань або як функціональну залежність компонентів педагогічного явища від комплексу об'єктів у різних проявах [8]. Організаційно-педагогічні умови визначимо як сукупність чинників, що забезпечують організацію, регулювання, взаємодію об'єктів і явищ педагогічного процесу для досягнення поставленої мети.

Організаційно-педагогічні умови професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи в галузі мистецької освіти на основі застосування інноваційних технологій реалізовуватимуться через такі заходи.

1. Створення інноваційного художньо-педагогічного освітнього середовища, спрямованого на забезпечення самореалізації особистості майбутнього вчителя початкової школи в галузі мистецької освіти й заснованого на розробці та застосуванні в навчальному процесі інтенсивних, інтерактивних та інформаційно-комунікаційних форм і методів задоволення його професійно-освітніх і художньо-творчих потреб.

Поняття «освітнє середовище» являє собою сукупність умов, що забезпечують собою результативність освітнього процесу в професійному становленні особистості фахівця. Формування особистості майбутнього вчителя початкової школи передбачає проектування його діяльності в певному освітньому середовищі, яке містить у собі умови для виявлення його професійних можливостей і здібностей, ставлення до обраної професії. Вища школа повинна забезпечити умови для становлення особистості фахівця, здатної позитивно ставитися до професії вчителя початкової освіти та творчо працювати в обраній педагогічній сфері. М. Кондрашов справедливо зазначає, що формування такої особистості потребує цілеспрямованих зусиль колективу вищої школи, орієнтованих на створення особливої інтелектуально-емоційної та духовно-моральної атмосфери, де кожен студент бачив би перед собою приклад моральності, духовності, професійної відповідальності й обов'язку в особі професорсько-викладацького складу університету [5].

Проектоване нами інноваційне художньо-педагогічне освітнє середовище характеризується такими ознаками: наявність настанов і позитивної мотивації на художньо-педагогічну діяльність майбутнього вчителя початкової школи; здійснення цілеспрямованої, систематичної підготовки студентів до опанування знаннями з психолого-педагогічних та професійно-орієнтованих дисциплін художньо-педагогічного спрямування й формування індивідуально-творчого стилю професійно-педагогічної діяльності; наявність емоційно-сприятливого клімату та взаємостосунків співпраці та співтворчості, діалогового спілкування між викладачами й студентами у процесі професійної підготовки; створення атмосфери культурно-освітнього середовища, наповненого художньо мистецьким змістом.

2. Розвиток технологічної компетентності викладачів вищої школи. Під технологічною компетентністю ми розуміємо процес поглибленого ознайомлення викладачів з науковими основами різноманітних інноваційних технологій, розвиток спеціальних практичних навичок та вмінь використовувати дані технології, формування певних психологічних і моральних якостей, необхідних для роботи в інноваційному художньо-педагогічному освітньому середовищі.

Упровадження інноваційних технологій висуває до викладача такі вимоги, які спонукають його одночасно виступати в різних ролях і демонструвати різні види компетентностей. Для проведення інтенсивних ігрових технологій на високому професійному рівні викладачеві потрібні технологічні компетентності, які включають спеціальні комунікативні,

інтерактивні, перцептивні та ігрові знання, уміння й навички і психологічну готовність до діяльності.

Комунікативна компетентність – це організація спілкування та співпраці між студентами, що базується на розумінні сказаного, умінні говорити, здійснювати вербалізацію і слухати. Педагогу необхідно використовувати навички активного рефлексивного слухання й задавання запитань, бути готовим до використання альтернативних методів навчання. Педагог повинен вміти організовувати внутрішньогрупове та міжгрупове спілкування, керувати активністю учасників ігрової взаємодії.

Інтерактивна компетентність – це здатність організовувати інтерактивну, ефективну взаємодію студентів на основі інноваційних технологій; уміння керувати командною роботою. Викладач повинен володіти навичками командоутворення, стратегіями взаємодії; шукати компроміси, форми співробітництва, конкуренції, пристосування. Уміння визначати лідера, розподілити ролі, організувати групову взаємодію дозволяє викладачеві домогтися на інтерактивних заняттях освітньої результативності.

Перцептивна компетентність – це здатність навчити правильного сприйняття одним одного, формування сприятливого першого враження і взаєморозуміння на емоційному й когнітивному рівнях.

Ігротехнічна компетентність – це спеціальні знання і вміння з інтенсивних та інтерактивних технологій ігрового моделювання, а також конструювання, підготовка, проведення, аналіз і оцінка результативності ігрових технологій, використання технік зворотнього зв'язку, підведення підсумків, рефлексії. Крім перелічених, викладачеві необхідно володіти креативними технологіями і вміннями створювати творчу атмосферу, техніками психологічної підтримки, арт-терапії, зняття напруги, здатністю відновлювати свої фізичні й душевні сили та іншими вміннями.

Інноваційне навчання має цілий спектр методологічних переваг, пов'язаних, насамперед, з їх розвивальним потенціалом. Ці переваги базуються на активному, емоційно забарвленому спілкуванні учасників заняття між собою і з викладачем. Ефективна робота викладача в режимі інноваційних технологій навчання залежить від певних умов. Перша умова – відповідність можливостей викладача цілям і задачам даної технології. В залежності від мети вибраної технології викладачеві доводиться виступати в ролі організатора, комунікатора, психолога. Друга умова – наявність у викладача професійного досвіду участі в груповій взаємодії. Для цього необхідно володіти діалоговим спілкуванням, організовувати спільне

обговорення, колективне розв'язання проблеми, спонукати партнерські стосунки викладача і студентів, відкритість, зворотній зв'язок. Третя умова – це особистісна інноваційна спрямованість самого викладача, відкритого до використання у своїй діяльності нових технологій.

3. Створення матеріально-технічних умов, що передбачає використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій: аудіовізуальних засобів, сервера для збереження аудіовізуального матеріалу, електронних носіїв для передачі й розповсюдження мультимедійного матеріалу серед викладачів та студентів, архіву для збереження наявних матеріалів на електронних носіях, виходу до глобальної мережі Інтернет.

Умовою вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи в галузі мистецької освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій навчання вбачаємо в наступних заходах: розробка інтерактивних комплексів навчально-методичного забезпечення дисциплін «Образотворче мистецтво з методикою викладання», «Теорія та методика музичного виховання з основами хореографії», «Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», «Методика викладання освітньої галузі «Мистецтво»; опрацювання візуального супроводження (презентацій) до опорних конспектів лекційних занять навчальних дисциплін художньо-педагогічного спрямування; використання навчальних тестів, ділових ігор, імітаційного моделювання та проектування в комп'ютерному варіанті на практичних і лабораторних заняттях; розробка електронних підручників та посібників, де текстовий матеріал поєднується з графічними елементами, довідково-інформаційних матеріалів для організації самостійної й індивідуальної роботи студентів; використання ліцензованих програмних педагогічних засобів, відеофільмів, записів музичних творів; створення та використання тестувальних систем з метою діагностики фахових знань і вмінь майбутніх учителів початкової школи; розробка й упровадження дистанційних курсів навчання.

4. Оновлення змісту мистецької освіти майбутніх учителів початкової школи. З метою забезпечення професійної підготовки майбутніх педагогів початкової школи в галузі мистецької освіти до навчальних планів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» включено навчальні дисципліни: «Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі», «Теорія та методика музичного виховання з основами хореографії»; освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» – «Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво»; освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» – «Методика викладання освітньої галузі «Мистецтво».

Дані навчальні дисципліни передбачають формування основ професійної свідомості вчителя початкової школи та викладача професійно орієнтованих дисциплін художньо-педагогічного спрямування у вищому навчальному закладі, зокрема поглиблення, систематизація знань, удосконалення вмінь і навичок студентів та магістрантів з «Образотворчого мистецтва з методикою викладання», «Музичного виховання і основ хореографії з методикою викладання», «Методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» в початкових класах та озброєння їх теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками для успішного навчання студентів методики викладання мистецьких дисциплін у початкових класах, а саме оволодіння знаннями про цілі і засоби, плани та програми, сучасні педагогічні технології в галузі викладання художньо-естетичних дисциплін для молодших школярів та знаннями про зміст, форми, методи, технології викладання й організаційні засади побудови навчально-виховного процесу у вищій школі.

Для реалізації даної умови розроблено навчально-методичні комплекси до даних навчальних дисциплін: дидактичні та наочні засоби, науково-методичне та навчально-методичне забезпечення, комплекс електронних засобів навчання, що забезпечують власне наукову й образно-наочну, емоційно насичену інформацію.

Висновки. Отже, у ході дослідження виокремлено наступні педагогічні умови: створення ситуацій розмірковування й успіху в аудиторній роботі; стимулювання духовно-творчої самореалізації студентів через художньо-педагогічну діяльність; індивідуалізація та диференціація процесу навчання із застосуванням технологій особистісно зорієнтованого підходу, активних методів і форм; створення інноваційного художньо-педагогічного освітнього середовища; розвиток технологічної компетентності викладачів; оновлення змісту мистецької освіти майбутніх учителів початкової школи.

Упровадження в навчальний процес педагогічного ВНЗ окреслених педагогічних умов сприятиме підготовці майбутнього вчителя початкової школи в галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій навчання, який спроможний буде свідомо і творчо реалізувати професійну компетентність за умови достатнього рівня володіння необхідними суспільно-комунікативними знаннями, вміннями й особистісними характеристиками.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреев В. И. Эвристическое программирование учебно-исследовательской деятельности / В. И. Андреев. – М. : Высш. шк., 1981. – 240 с.

2. Бабанский Ю. К. Избранные педагогические труды / [сост. Ю. Бабанский]. – М. : Педагогика, 1989. – 560 с.
3. Высоцкий С. В. Структура психолого-педагогических условий формирования поисково-творческой направленности личности в процессе обучения / С. В. Высоцкий // Наук. вісник Південноукраїнського держ. пед. ун. ім. К. Д. Ушинського : збірник наук. праць. – Одеса, 1999. – Вип. 8–9. – С. 90–94.
4. Исаев И. Ф. Школа как педагогическая система: основы управления / И. Ф. Исаев. – Белград : Изд-во БГУ, 1997. – 145 с.
5. Кондрашов М. М. Педагогічно кероване освітнє середовище як умова формування професійної позиції студентів університету / М. М. Кондрашов // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер. : Педагогіка і психологія. – Ялта : РВВ КГУ, 2014. – Вип. 42. – Ч. 4. – С. 168–173.
6. Коновець С. В. Творчий розвиток учителя образотворчого мистецтва : монографія / С. В. Коновець. – Рівне : Волинські обереги, 2009. – 384 с.
7. Масол Л. М. Методика навчання мистецтва у початковій школі / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Е. В. Белкіна, І. В. Руденко. – Харків, 2006. – 256 с.
8. Назаренко Г. І. Організаційно-педагогічні умови забезпечення наступності в навчанні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.09 «Теорія навчання» / Г. І. Назаренко. – Кривий Ріг, 2002. – 21 с.
9. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін / Г. М. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 274 с.
10. Хижна О. П. Теоретико-методологічні та методичні засади підготовки майбутніх учителів до забезпечення основ мистецької освіти учнів початкової школи : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / О. П. Хижна. – Київ, 2008. – 557 с.

РЕЗЮМЕ

О. О. Красовская. Усовершенствование педагогических условий профессиональной подготовки будущих учителей начальной школы в отрасли художественного образования средствами инновационных технологий.

В статье отмечены и проанализированы педагогические условия профессиональной подготовки будущих учителей начальной школы в отрасли художественного образования средствами инновационных технологий. В ходе исследования выделены следующие педагогические условия: создание ситуаций рассуждения и успеха в аудиторной работе; стимулирование духовно-творческой самореализации студентов посредством художественно-педагогической деятельности; индивидуализация и дифференциация процесса обучения с применением технологий личностно ориентированного подхода, активных методов и форм; создание инновационной художественно-педагогической образовательной среды; развитие технологической компетентности преподавателей; обновление содержания художественного образования будущих учителей начальной школы.

Ключевые слова: педагогические условия, психолого-педагогические условия, организационно-педагогические условия, инновационные технологии, художественное образование.

SUMMARY

O. Krasovska. Improvement of pedagogical conditions of professional preparation of future teachers of primary school in the sphere of artistic education by means of innovative technologies.

In the article the pedagogical terms of professional preparation of future teachers of the primary school are marked and analysed in the sphere of artistic education by means of innovative technologies. Realization of pedagogical terms of professional preparation of

future teachers of primary school in the sphere of artistic education by means of innovative technologies has for an object: providing of organizational-pedagogical and psychological-pedagogical accompaniment of this process; perfection of the system of professional preparation of future specialists; determination of maintenance, organizational forms and methods of informative support of process of forming of readiness of a future teachers to professional activity in the conditions of general educational establishment. The pedagogical conditions of forming of readiness of future teachers of primary school to realization of tasks of artistic education we see in development of ability of the students of pedagogical faculties to participate actively and find out research position with the aim of walkthrough, comprehension and estimation of efficiency of study of artistic-pedagogical disciplines, forming of professional competences during pedagogical practice, attitude toward himself as to the figure-professional, in ability to modernize the process of studies of fine art, music and aesthetic education of primary school pupils.

During research next pedagogical conditions are distinguished: creation of situations of reasoning and success with audience work; stimulation of spiritually-creative self-realization of students through artistic-pedagogical activity; individualization and differentiation of process of educating with the use of technologies of the personality oriented approach, active methods and forms; creation of innovative artistic-pedagogical educational environment; development of technological competence of teachers; updating of maintenance of artistic education of future teachers of initial school. Introduction in the educational process of pedagogical institution of higher learning of the outlined pedagogical terms will assist preparation of future teacher of primary school in the sphere of artistic education by means of innovative technologies of studies, that will make him able consciously and creatively realize a professional competence at the sufficient level of possessing necessary public-communicative knowledge, abilities and personality descriptions.

Key words: *pedagogical conditions, psychological-pedagogical conditions, organizational-pedagogical conditions, innovative technologies, artistic education.*

УДК 373.315.0251026:51

С. А. Лисенко

Українська інженерно-педагогічна академія

ГРА ЯК МЕТОД АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З МАТЕМАТИКИ

У статті характеризуються особливості методу гри з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів у процесі вивчення математики. Схарактеризовано основні погляди науковців і педагогів на феномен гри в навчанні, описано основні напрями розгляду педагогічною наукою проблем, близьких до окресленої в статті.

Розкрито сутність поняття «активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів» і можливості гри до позитивної активізації мислинневих, емоційних, фізичних та інших процесів, зокрема, активізації й розвитку креативного та синергетичного мислення. Показано, що гра сприяє загальному розвитку особистості дитини, її духовності, комунікабельності.

Ключові слова: *гра, активізація, розвиток, математика, навчально-пізнавальна діяльність, початкова школа, синергетичне мислення.*